

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Brigity Chrastilové v právní věci **žalobce: V. V.**, zastoupen Mgr. Romanem Seidlerem, advokátem, se sídlem Na Jíkalce 13, 301 17 Plzeň, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě č. j. 60 Az 31/2004 - 28 ze dne 17. 8. 2004,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá kasační stížností rozsudek Krajského soudu v Ostravě č. j. 60 Az 31/2004 - 28 ze dne 17. 8. 2004, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 79/VL - 10 - 12 - 2004 ze dne 25. 1. 2004, jímž byla zamítnuta žádost stěžovatele o udělení azylu jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Stěžovatel v kasační stížnosti poukazuje na skutečnost, že důvodem vycestování ze země původu byla obava z nátlaku stěžovatelova věřitele na vrácení peněz, které si stěžovatel společně s další osobou od věřitele půjčili. Půjčené peníze byly uvedené třetí osobě ukradeny a stěžovatel tak musel odcestovat do České republiky za účelem vydělání těchto peněz. K takovému jednání byl stěžovatel motivován svým přesvědčením, podle něhož nevrátil-li by peníze věřiteli, ten by je vůči stěžovateli vymáhal za použití násilí. Stěžovatel

se tak cítí být osobou pronásledovanou podle § 2 odst. 6 zákona o azylu, neboť má za to, že příslušné orgány v zemi jeho původu mu ochranu před pronásledováním ze strany věřitele nezajistí. Krajskému soudu v Ostravě stěžovatel dále vytýká, že se dostatečně nevypořádal s otázkou, zda byly v jeho případě splněny podmínky pro udělení azylu z humanitárních důvodů. Následně stěžovatel popisuje nebezpečí, které mu hrozí pro případ jeho návratu do země původu. Ze shora uvedených důvodů stěžovatel navrhuje zrušení napadeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení, zároveň žádá o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti. Své námitky stěžovatel subsumuje pod kasační důvod podávaný z § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

Žalovaný ve svém vyjádření navrhuje zamítnutí kasační stížnosti pro její nedůvodnost, neboť aplikace § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu byla důvodná, a tedy žalovanému ani krajskému soudu nepříslušelo zabývat se otázkou splnění podmínek pro udělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud zjistil z obsahu správního spisu zejména následující pro posouzení této právní věci rozhodující skutečnosti: stěžovatel pracoval jako zedník v továrně na nábytek, oženil se a narodila se mu dcera. Stěžovatel jezdil pracovat do Ruska. Hodlal začít podnikat, a proto si s další osobou půjčil částku 4500 USD, té však byly peníze ukradeny a stěžovatel se s ní již nesetkal. Věřitel požadoval vrácení této částky, a proto stěžovatel odcestoval ze země svého původu do České republiky za účelem výdělku. Jiné potíže stěžovatel v zemi svého původu neměl, přímo mu vyhrožováno nebylo, stěžovatel se vyhrožování toliko obával. V České republice stěžovatel pobýval nelegálně a bylo mu uděleno správní vyhoštění. V zemi původu stěžovatel od roku 2000 nebyl, neví, co se tam změnilo. Žalovaný ve správním řízení dospěl k závěru, že stěžovatel neuvedl skutečnosti, které by svědčily o tom, že by v zemi svého původu mohl být vystaven pronásledování, a na základě § 16 odst. 1 písm. g) žádost o udělení azylu zamítl. Z obsahu soudního spisu pak Nejvyšší správní soud zjistil, že rozhodnutí žalovaného stěžovatel napadl žalobou, v níž namítal, že žalovaný nepřihlédl dostatečně k důvodům, které stěžovatel před žalovaným tvrdil. Krajský soud v Ostravě žalobu zamítl, neboť dospěl k závěru, že § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu byl žalovaným aplikován důvodně. Rozsudek byl stěžovateli doručen dne 27. 8. 2004, ten jej napadl kasační stížností dne 2. 9. 2004.

Stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě vzešel (§ 102 s. ř. s.), a kasační stížnost je tak podána osobou oprávněnou. Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a Nejvyšší správní soud ji shledává přípustnou. Stěžovatel formálně uvádí kasační důvod podávaný z § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tomu také odpovídá obsah kasační stížnosti. Námitkami, o které se přitom kasační důvod uplatněný kasační stížností opírá, je námitka nesprávného posouzení splnění podmínky pronásledování coby podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu a námitka nedostatečného vypořádání se s důvody pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud tedy napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě přezkoumal, zásadně vázán kasačními důvody a obsahem kasační stížnosti (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.), přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Namítá-li stěžovatel, že se Krajský soud v Ostravě nezabýval dostatečně tím, zda jsou v jeho případě dány důvody pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu, pak se při posouzení této námitky musí Nejvyšší správní soud nutně nejprve zabývat otázkou, zda Krajský soud

v Ostravě přistoupil k aplikaci § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu důvodně. Jen tak lze posoudit, zda bylo třeba zabývat se splněním podmínek pro udělení azylu podávaných z § 14 zákona o azylu či nikoli. Tím však Nejvyšší správní soud zároveň posoudí splnění podmínky pronásledování, jak stěžovatel namítá.

Podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná tehdy, jestliže žadatel neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod (písm. a/), nebo že má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště (písm. b/). Pokud stěžovatel v průběhu správního řízení setrval na konstataci důvodů, pro které o azyl požádal, podle nichž odcestoval ze země svého původu do České republiky za účelem výdělku, přitom jiné potíže v zemi svého původu neměl, přímo mu vyhrožováno nebylo, stěžovatel se vyhrožování ze strany věřitele, kterému dlužil peníze, toliko obával, pak tato jeho tvrzení objektivně nesvědčila o tom, že by mohl být v zemi svého původu pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, ani že by měl odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Stěžovatel předně neuvedl, že by hodlal uplatňovat politická práva, že by mu v tom bylo bráněno, ani že by byl za jejich uplatňování pronásledován. Stěžovatel rovněž nepoukazoval na skutečnosti, které by jakkoli mohly odůvodnit jeho případné obavy z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Obavy z možných útoků věřitele pod takové obavy subsumovat nelze. Zřetelně v nich totiž absentuje prvek represe ze strany státu, a to i nepřímý. V takovém případě tedy byly dány důvody k aplikaci § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Posoudil-li otázku splnění podmínek pro aplikaci § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu Krajský soud v Ostravě shodným způsobem, jak shora podal Nejvyšší správní soud, tj. že toto ustanovení zákona o azylu bylo aplikováno důvodně, pak je zřejmé, že v tomto jeho posouzení Nejvyšší správní soud nezákonnost neshledává.

Dospěl-li Krajský soud v Ostravě k závěru, že aplikace § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu byla důvodná, neměl se samostatně zabývat splněním podmínek podávaných z § 14 zákona o azylu. Krajský soud v Ostravě na str. 4 napadeného rozsudku, ve třetím odstavci zdola, poněkud kontradiktorně na jedné straně konstatuje, že žalovaný rozhodnutím o zamítnutí stěžovatelovy žádosti jako zjevně nedůvodné vyčerpal celý předmět stěžovatelovy žádosti, aby na druhé straně popsal, že na udělení azylu není právní nárok a že se děje v rovině volné správní úvahy. Ve skutečnosti se neměl otázkou udělení azylu z humanitárních důvodů zabývat vůbec. Pokud totiž nebyly s ohledem na stěžovatelova tvrzení učiněná v průběhu správního řízení samostatně posuzovány důvody podle § 12 zákona o azylu, toliko bylo shledáno, že stěžovatel neuvedl ničeho, co by svědčilo o tom, že by byť jen mohl být vystaven pronásledování, jak má na mysli § 12 zákona o azylu, což je závěr pro aplikaci § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu plně dostačující, nebylo důvodu posuzovat splnění podmínek podávaných z § 14 zákona o azylu. Pro rozhodování žalovaného o udělení azylu z důvodů předvídaných v § 14 zákona o azylu je určující závěr o neexistenci důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Tyto důvody však při zamítnutí žádosti s odkazem na § 16 odst. 1 písm. g) zákona samostatně zjišťovány nejsou. Krajský soud v Ostravě by tedy nepochybil, pokud by se k otázce tzv. humanitárního azylu vůbec nevyslovil. Vyslovil-li se k ní v obecné

rovině, tím spíše se ve vztahu ke stěžovateli nemohl dopustit nezákonnosti. Kromě toho Nejvyšší správní soud poukazuje i na skutečnost, že stěžovatel v podané žalobě rozsah přezkumu, jak jej měl Krajský soud v Ostravě realizovat, ve vztahu ke splnění podmínek § 14 zákona o azylu nevymezil. Ze všech právě uvedených důvodů tedy není stěžovatelova námitka absence posouzení splnění podmínek pro uděleni azylu podle § 14 zákona o azylu důvodnou.

Ze shora uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Za této procesní situace se již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. To by náleželo žalovanému. Protože však žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady, jež by mu vznikly a jež by překročily náklady jeho běžné administrativní činnosti, ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žalovanému, přestože měl ve věci plný úspěch, se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. července 2005

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu